

VÝSLEDKY – HODNOCENÍ

VYHOTOVILI : FILIP DUBSKÝ, HANA URBANCOVÁ, PETR HETEŠA

PAMÁTNÍK LETCŮM

1939 -1945

ČESKÉ BUDĚJOVICE

1 KRITÉRIA HODNOCENÍ

1.1 Kritéria hodnocení

Kritéria, hodnocení se stanovují dle pořadí významnosti následně:

- a) celková výtvarná, urbanistická a architektonická kvalita návrhu,
- b) komplexnost a úplnost řešení,
- c) kvalita materiálového a technologického řešení
- d) náklady na realizaci

FINÁLOVÉ NÁVRHY OCENĚNÉ (č. 15, 52, 48,)

48 – 1.místo

Návrh je silným zástupcem současného směru myšlení po výtvarné i architektonické stránce. Jako jeden z mála pracuje s místem komplexně a nabízí poměrně jasně flexibilní urbanistické řešení. Hodnota myšlenky je podporována tradičními výrazovými nástroji v zapojení současných technologií a materiálů. Spornější je otázka výsledné realizace ve všech bodech návrhu a porota navrhuje zvážení změn a přepracování některých principů v další fázi. Kupříkladu nahrazení vodního prvku a řezový poměr plastiky. Návrh je graficky na nejvyšší úrovni spolu se současnými vyjadřovacími prostředky - pomocí jednoduchých piktogramů: IDEA-URBANISMUS-FORMA-VÝZNAM-OBSAH. Porota zde velmi oceňuje práci těmito jednoduchými prostředky v silném celku.

52 – 2.místo

Forma převýšeného obelisku představuje časovou osu našeho národa, od země k nebi, od zrození ke smrti. Osa je polámana zlomy osudových událostí - léta 1918, 38, 48, 68, 89... Autorovi nestačí připomínat jen osudy pilotů, chtěl by prostřednictvím stély vyprávět příběhy všech hrdinů, kteří tyto osudové zlomové body zdolávali. I hlavní nápis je rozlomen. Poslední a současně nejdelší úsek obelisku patří období komunistického útlaku, jehož představitelé se pokusili hrdiny ze Spitfirů zcela z paměti národa vymazat... Otvory v těle obelisku představují padlé hrdiny, jsou to jeho chybějící části.

Na mlatovém poli, obklopující obelisk, jsou pravidelně rozptýleny železné obdélníkové desky - to jsme my, současníci. Krásná, stále platná a hluboká idea. Návrh působí vyváženě, je dobře umístěn, mírně odvrácen od kvadrantu křižovatky. Střízlivé promítnutí vysokého (mezi návrhy nejvyšší) objektu vyvolalo obavu, že tento návrh fyzicky přetlačil možnosti daného místa.

15 – 3.místo.

Jedná se o velice jednoduchý a přitom velmi vtipný návrh ztvárněný minimalistickými prostředky se silnou a jednoznačnou symbolikou. Jde o zrcadlovou desku zakotvenou šikmo do země, ve které se zrcadlí obloha. V levém rohu je pak vyřezána část symbolu RAF. Vizuální působení návrhu je v tomto případě redukováno na tu nejpodstatnější a nejzásadnější symboliku, což je nebe jako dějiště tehdejších bojů a zároveň jako symbol svobody, stejně jako symbol té nejposlednější instance nepřeživších letců, a to jak v pravém slova smyslu, tak i v tom přeneseném. V konkrétním ztvárnění objektu není žádný rušivý element, který by odváděl pozornost kamkoliv jinam a vše je soustředěno výhradně na jeden jediný emotivní

zážitek, kterým je dynamika a proměnnost (pomíjivost) nebe, stejně jako života. Umístění hlavního nápisu, stejně jako výseč znaku RAF je graficky velmi čisté a citlivé.

Návrh urbanistického řešení je diskutováno s výhradami., řešení je však komplexní.

Otázkou zůstává vypískovaný symbol siluety letadla v zrcadle, který je sice zobrazen v perspektivním pohledu na desku, ovšem v ortogonálním technickém pohledu chybí, stejně jako o něm není zmínka v průvodní zprávě. Proto není jasné, jestli s ním autoři počítají či nikoliv. Pro větší jednoznačnost symboliky by asi bylo vhodnější, aby tam tato jednoduchá silueta byla.

FINÁLOVÉ NÁVRHY HODNOCENÉ bez cen, č. 25, 38, 22 dále řazeno dle pořadového č. soutěžního návrhu)

22 – hodnoceno

Jako ideový základ je v tomto případě použita téměř divadelně akční sekvence, kdy pátrací reflektory pročešávají oblohu ve snaze zachytit siluetu bojového letadla.

Urbanisticky je památník umístěn v jižní části řešeného pozemku, ovšem vzhledem k jeho pojetí (pohledově je atraktivní ze všech stran) je jeho orientace téměř libovolná. Přístup k památníku (pro pietní akce) je pak řešen z hlavní křižovatky, což možná není ideální, ale pro daný návrh ani zásadní (dá se změnit).

Symbolika je zcela jednoznačná. Velice emotivní scéna, nepostrádající napětí, je v tomto případě ztvárněna třemi navzájem se protínajícími kužely z poloprůsvitného betonu, v jejichž centru je silueta letadla. Výjev ani nepotřebuje další komentář, jelikož je na první pohled velice popisný, což ovšem nijak nesnižuje nápaditost a smysl pro kreativitu autora. Je zde jasně akcentováno hrdinství pilotů, drama s nejistým koncem, nebezpečí, do kterých se piloti museli vydávat, aby pro ostatní vybojovali svobodu. Síla poselství je v tomto případě sdělena velmi přímočaře. Je nepochybné, že takto pojatý památník by působil daleko lépe v noci než ve dne, kdy se celá konstrukce může zdát poněkud „neohrabaná“ a postrádající dynamiku, kterou nesporně bude mít v noci při vnitřním nasvětlení jednotlivých kuželů. Otázkou zůstává, zda by autoři dokázali toto nasvětlení realizovat tak, aby neprosvítala vnitřní příhradová konstrukce, což by celý efekt totálně degradovalo. Při hodnocení návrhu porota zpochybnila uvedené finanční náklady na realizaci, které se zdají ze strany autora vysoce podhodnocené.

25 – hodnoceno

Formou ustrnulý v čase je tvar klasického obelisku. Dynamiku současnosti objektu dodává použitý materiál a jeho zpracování. Objekt je akcentován kovovou patinou, nese písemné informace o válečných a leteckých událostech. Hmota obelisku směrem vzhůru nepravidelně ubývá, objekt je ve špici vyprázdněn, redukován na pouhý obrys, tvořený subtilní tyčovinou. Návrh ve srovnání s ostatními jednoznačně nejlépe pracuje s prostorem parku a to jak z hlediska umístění obelisku, tak i z hlediska pochopení výsadby i technických prvků, narušujících průhled do plochy bez ohledu na vybraný objekt.

Obelisk působí „plečnickovsky“, vyvolává ducha genia pražské architektury, harmonicky komunikuje s pozadím objektu pošty. Ve svém až příliš usazeném pojetí nesplnil očekávání příchodu nového, snad abstrahujícího přístupu.

38 – hodnoceno

Tato práce je velice profesionálně zpracovaná a porota zde od začátku posouvala návrh do finálního hodnocení. Příliš mnoho myšlenek na malém prostoru výtvarně návrhu spíše škodí a lehce tak sráží pietnost místa, které je již samo o sobě velice sporné pro umístění památníku. Zástupcům letectva v komisi se sporně jeví i vlajka, v prvoplánové pozici spolu s lavičkou. Porota nemá důvěru k objektivním nákladům s ohledem na zvolené materiálové a technologické řešení. Porota považuje návrh za graficky a soudobě velmi dobře zpracovaný.

DALŠÍ NÁVRHY - (nehodnocené, řazeno dle pořadového č. soutěžního návrhu)

1

Hlavním prvkem návrhu je betonový zalomený nosník ve tvaru "V" směřující šikmo nahoru, kotvený do betonového základu s trojlistou vrtulí. Myšlenkově a symbolicky má návrh nesporně své opodstatnění, nicméně porotě se zdál příliš statický a konstruktivistický. Návrh je technicky v kontrapozici - šikmý nosník má evokovat vzlet - vzhůru, přitom vrtule je otočena v protisměru.

2

Kinetická figurální plastika uložená na subtilním pylonu, odkazuje k památníku letcům pouze svým nápisem na podstavci, což je samozřejmě možné. Ovšem vlastní objekt k rozklíčování autorské symboliky nevede. Nápad s kinetickou plastikou je výborný, jelikož má pravděpodobně evokovat pohyb letadla. Ztvárnění vrcholové figurální plastiky odkazuje spíše než na civilní symbol, na symbol duchovní, negativní.

3

Porota ocenila velmi neotřelý nápad (tříbodové zavěšení artefaktu na nosnících umístěných mimo vlastní pietní místo), i když by byl realizačně asi trochu složitější, než si představuje autor. Vlastnímu dílu nelze upřít výraznou symboliku (uvnitř subtilní struktury letadla stylizovaná figura), ovšem v konkrétním provedení je tato narušena tím, že evokuje spíše pilotovo nenávratné uvěznění v letadle (což mnohdy asi i byla krutá skutečnost), než let za svobodu, což by mohla být výraznější idea, když už bylo použito letadlo a člověk.

4

Pomník tvoří betonový navigační stůl s mapou Evropy a s modely letadel. Návrh je umístěn přímo v rozšířeném chodníku jižního cípu řešeného území. Porota pozici nehodnotí kladně, v případě pietních aktů by zřejmě šlo o blokaci důležité pěší komunikace. Samotné provedení a symbolika se pak jeví jako příliš prvoplánová, připomínající spíše učební pomůcku než objekt k uctění válečných pilotů.

4

5

Památník je tvořen osmi vrtulemi přisazenými k sobě a osazených na terénním návrší. Urbanisticky navazuje přímo na chodník u rušné křižovatky, což porota nepovažuje za vhodné, je tak oslabena pieta místa. Z realistického a popisného ztvárnění vrtulí, ze nichž je vytvořena zdánlivě nepřehledná struktura, je vyvolán dojem technický, absentující požadovanou oslavu a připomínku letců.

6

Velmi zdařilé urbanistické řešení kopíruje tvar letecké vrtule, v jejímž středu je vlastní památník, který svým půdorysem odkazuje na kruhový znak RAF. Porota ocenila neotřelý nápad sestupu do podzemí památníku či výstupu na horní konstrukci - plošinu. Samotný vstup (dveře) by si ovšem zasloužil větší pozornost (reprezentativnější ztvárnění). Konceptně velmi zdařilý návrh.

7

Návrh je tvořen výraznou vertikální hmotou, tvarově odkazující na trup letadla. Je umístěna v poměrně velkém kruhovém prostoru, vymezeném rastrem ostrých vertikálních hrotů. Skelet kovové konstrukce je obalen ostnatým drátem různé hustoty, ustupující k vrcholu, symbolizující utrpení a oběti letců. Porota ocenila nápadité urbanistické řešení, inspirované starověkým kultovním obětištěm. Efekt zamýšlené symboliky autorů by byl zřejmě časem eliminován popínavou zelení, (naznačenou v návrhu), jež by hlavní vertikálu památníku degradovala na podpůrnou konstrukci zeleně, ve níž by se zcela ztratila.

8

Návrh tvoří dvě křídla v abstrahovaném tvaru trojúhelníků, přisazených kolmo k sobě a nakloněných tak, aby se v nich odrážela obloha. Konceptně jde o velice jednoduchou a čistou myšlenku reflektující zároveň její nadčasovost. Kromě prostoru mezi křídly je celé okolí zatravněno, bez přístupových cest, což by v praxi mohlo způsobit problémy při pietních aktech (zvláště po dešti).

9

Monumentální vertikální skulptura dvou zužujících se pylonů, jejichž vrcholy zakončují zlatem patinované modely letadel. Mezi pylony je ve spodní části naznačena brána (vítězný oblouk?). Svým pojetím je v dané stísněné lokalitě takto pojatý památník příliš monumentální, okolí měřítkem nerespektuje. Ve výtvarném pojetí je shledán odkaz sovětského sovětského realismu, důkazem je i otevřená a až příliš jednoduchá symbolika, chybí současný moderní výraz.

10

Jedná se o velice zdařilou formu zpracování tématu památníku s motivem prvku stroje, v tomto případě vrtule. Dle poroty se ideu nepodařilo ztvárnit. Návrh není zvládnut zcela dobře ani v urbanistickém konceptu, celkově se porotě jeví jako málo zvládnutý vůbec. Porota oceňuje model, vysoce převyšující svou čistou formou garfickou přílohu.

11

Návrh památníku je ztvárněn dynamickou vzdušnou plastikou ocasního křídla, doplněnou nápisem. Konceptně i ideově jde o velice jednoduché, technicky i výtvarně čisté řešení. Samotný tvar křídla dle názoru poroty neodkazuje na historický tvar, je spíše odvozen od symbolu nějaké soudobé letecké společnosti, dle poroty návrh neodpovídá tématu zadání.

5

12

Výtvarně se jedná o očekávaný motiv letadla, který je nevhodně urbanisticky zasazen a celková architektonická hodnota pietního místa jako celku zde není nijak patrná. Jedná se spíše o hravou formu modelářství než reprezentanta vážného tématu. Materiálové řešení a jeho názvosloví je pravděpodobně špatně identifikovatelné a v nesouladu s prezentací. Porota by zvážila více umírněnosti a formalit. Oceňujeme přítomnost modelu

13

Návrh byl po celou dobu kladně hodnocen většinou pro svůj jasný přístup. Velice profesionální je provedení modelu, který značně převyšuje grafickou část. Velice je sporné umístění objektu a jeho otočení. Návrh bohužel nepracuje s místem. Materiál a technologické řešení je v pořádku, ale nakonec by porota více ocenila absenci drátově formálního letadla. Celkově návrh působí silně.

14

Návrh je tvořen litinovými deskami tvořícími stíny letadel (ve skutečné velikosti) zadlážděnými do trávníku a částečně i chodníku. Rastrovanou litinou může prorůstat tráva, či ji za deště zaplavovat voda, což evokuje osudovost hrdinských činů a fyzickou pomíjivost jejich aktérů. Pomineme-li technickou nedokonalost prezentace, jde o skvělý nápad s velice vtípnou a působivou symbolikou, ovšem vyžadující více prostoru, než daná lokalita umožňuje, jelikož v ni působí stísněně.

(15 VIZ FINÁLE)

16

Model, převyšující grafickou prezentaci. Jednoznačný sochařský přístup, který bohužel převládá nad zamyšlením se nad umístěním a celkovým památníkem současnosti. Výsledek se tak jeví jako pěkný umělecký artefakt, který by ale měl zůstat v odevzdaném měřítku. Kladně je hodnocen silný sochařský potenciál.

17

Jedná se o velice nevýrazný návrh s formálním přístupem k dynamickému zpracování části letadla, konkrétně křídla. Nepříliš přesvědčivá grafika pouze odhaluje nesprávný způsob uvažování.

18

Velmi příjemná a profesionální prezentace podpořená modelem v měřítku, který svým zpracováním by stačilo pouze "zvětšit". Autor pracuje z delším odstupem od komunikací a umístěním se tedy snaží určit místu pietnost. Silná sochařská myšlenka je bohužel velice sražená umístěním v rámu a celému provedení by spíše prospělo očištění od takové konstrukce. Návrh byl po celou dobu porotou kladně hodnocen.

19

Autor v návrhu díla díky jednoduchým principům a zvoleným materiálům dosahuje výborného účinku. Zvolené umístění a celkové pracování s místem je značně podceněno a silná myšlenka je tak obohacena o nyní odkazy místa. Porota oceňuje technologickou připravenost a přínosnou myšlenku.

20

Motiv letadla, vrtule je v nevhodném řešení "přistávací" plochy. Příchozí chodník k památníku v exponovaném rohu křižovatky se jeví jako nezvládnutý architektonicky i ideově. Grafická prezentace spíše sráží formální myšlenku.

21

Tradiční pojetí tématu památníku je zde doslova nepochopitelně podporováno frekventovaným použitím extrudované siluety Modulor od Le Corbusiera. Toto užití spolu s tvarovaným obeliskem ve tvaru vrtule je velice sporné. Grafická kvalita panelu neodpovídá předpokladům ideové soutěže a spíše škodí. Porota návrh nepovažuje za adekvátní.

(22 VIZ FINÁLE)

23

Návrh tohoto památníku vůbec nesplnil očekávání poroty a figurální realistické zobrazení spolu s ideou má za výsledný efekt nesoučasné přemýšlení nad tématem. Umocnění v nárožním umístění a orientace se ukazuje jako zcela nevhodné.

24

Tento vertikální a spíše architektonický přístup k památníku spolu s velice formálním vyobrazením siluet letadel neshledává porota jako vhodný ve vztahu k umístění. Rozporuplné pocity poroty umocňuje docela agresivní grafika podtrhující nevhodnost řešení.

(25 VIZ FINÁLE)

26

Velice jednoduchá a elegantní přímková plocha hyperbolického paraboloidu je zde bohužel pouze prostě definována a celý návrh se tak stává spíše deskriptivním cvičením na toto téma. Velice silné a profesionální vizualizace nejsou dále již lépe graficky prezentovány a sporné se jeví i umístění památníku s podélným umístěním nové komunikace. Velice silné přemýšlení je zde bohužel sraženo nerozvinutím základního konceptu definice letu-inspirací pohybu křídel ptáků.

7

27

Předložený návrh nesplnil svou formálností tvaru “papírové šipky” naprosto očekávání a celý koncept se jeví jako povrchní. V příložené textové zprávě na CD se porota může dočíst o “centru halových sportů” , jako neprofesionálnímu nedostatku ze strany soutěžícího.

28

Na první pohled velice silný návrh s dodaným profesionálním modelem z kovu je porotou kladně hodnocen. Idea je zde neformálně sdělena a výsledné tvarové řešení je povedené. Urbanistická koncepce a další obsah památníku je však nedotažená a autor se příliš nezabývá grafickou prezentací a výsledným panelem. Podrobnějším zkoumáním se zde projeví řada nedostatků pro další doporučení.

29

Památník tvoří lesklá sférická elipsa umístěna těsně nad terénem s výbrusem lineárního rastru obrysů letadel. Koncepčně jednoduchý a přímočarý návrh se zcela zřetelnou symbolikou (není míněno jako negativum), který sice nerespektuje stávající zeleň (což soutěžní podmínky neumožňovaly), ovšem urbanisticky je velice vhodný, jelikož není orientován do rušné křižovatky (jako většina ostatních) ale naopak do největšího pěšího tahu (Jirsíkova, Mariánské náměstí – pošta).

30

Zajímavé umístění památníku je bohužel neočekávaně doplněno o nárožní donucení diváka pro nástup na startovní runway a tento výsledný efekt ve výsledku převládá nad samotným návrhem, což je stylizovaný kompas s neurčitým autorským připodobněním k palubnímu kompasu letadla. Celkově řešení nenaplnuje sílu, potřebnou pro požadovaný památník letcům.

31

Porota oceňuje odvalu autora v novátorském přístupu k typografii památníku. Velice příjemně zpracovaná prezentace ve výsledku ale neobhájí očividnou odvahu a dodaná nadsázka spíše sráží požadovanou pietnost místa. Jakkoli by se porota chtěla odprostit od konvenčnosti uvažování, nelze přehlédnout dopad možné realizace.

32

Vertikální řešení obeliskového charakteru je značně špatně umístěno a autor dále neobhájí tuto volbu silným argumentem, proč volí toto řešení. Výsledkem se stává “těžké” řešení “vznášejícího” se motivu. Návrh nepřináší nic nového v oblasti památníků ani obelisků.

33

motto: „Schody do letadla-schody do nebe; vrtule; monitor radaru; prolomenou betonovou zdí prosvítá obloha; nehmotné schody z oblohy jako cesta ke svobodě“

Geometrická dvoudílná kompozice stranou od nároží parčíku poctivě motto slabikuje reliéfem. Návrh působí jako ryzí příklad funerální architektury, tento výraz podporuje použitý beton. Celek působí nálepkovitě na parkové kulise, s parkem ani širším prostředím se objekt prostorově neprolíná, porota oceňuje model.

34

Návrh je zcela podřízen křivkám. Skleněné křivkové segmenty, jsou navlečeny na vertikální ose, do kříže s druhou osou, bez návleků. Kříž těchto os by měl symbolizovat oběť. Celek je současně symbolem čtyřlísté vrtule. Přístupný je přímo z křižovatky po kruhových šlapácích.

Příliš velké zahledění se do formálních kruhových tvarů, vyprázdnilo sdělení, obsah a znečitelnělo ideu. Sklo, samo o sobě elegantní, na ploše trávníků s keřovým patrem kolemjdoucím splyvá. Záměr není možno zachránit ani nočním podsvícením, které má sklo v oblíbě a jedině tehdy by dalo siluety alespoň částečně vyniknout.

35

Návrh symbolem letadla srozumitelným způsobem celebruje všechny české válečné letce, a to nejen ty, kteří položili život, ale i ty, kteří válku přežili. Věrně zjednodušený Spitfire je v letu, nikoliv v pádu.

Letadlo si užívá atributu sochy, umístěné na malém vyvýšení – pahorku, s chodníkem spojeným geometrickými nášlapy. Trasa je přímá, stejně jako idea. V chodníku je uvažováno s osazením znaků, informace o perutích, socha je osvětlena., materiálem je voskovaný beton. Socha je umístěna s citem a vhodně, respektuje technické podmínky a je nutno říci, že socha v ploše působí harmonicky a to i přesto, že park již z několikrát uvedených důvodů, nebyl k některým návrhům právě milosrdný. Návrh ve svém výrazu formy i materiálu je skromný, snad až příliš přímočarý a tím se mnohým představám paradoxně vzdálil

36 *disk nešel přečíst, napsáno po paměti .*

Předložený návrh nesplnil očekávání poroty. Urbanistické a architektonické zasazení objektu neodpovídá předpokládanému cíli

37

Jádrem idey návrhu je ztvárnění (opět) formace letadel, hájících vlajku. Formaci tvoří trubky- kopí, letci jsou symbolizováni jejich hroty. Realisticky ztvárněné nábojnice jsou další hroty, dále vrtule mají symbolizovat stíhací piloty a počet vrtulí rozlišuje jednotlivé typy letadel. Popravdě, velmi komplikovaná a málo srozumitelná skrumáž symbolů, jež jsou ještě dále symboly. Vlajkový stožár s vnější kladkou vystřelil návrh ještě dál – už mimo veškeré souřadnice očekávání. „..... Vše osazeno do betonových patek. Kámen s nápisem je z bílého vápence, osazený na betonový základ. Písmo nápisu bezpatkové sekané do klínu. Okolní terén včetně přístupové cesty je vymezen betonovou obrubou. Vnitřní pochozí plocha je hlinítopísčítý mlat“

(38 VIZ FINÁLE)

39

Nejlevnější předpokládané náklady v soutěži, ale rovněž nejslabší návrh. Grafická část naprosto neodpovídá vážnosti tématu a samotné soutěže. V textové části autor zjevně vyjadřuje spíše svůj politický názor na tvorbu památníku jako takového. Krátké tvrzení na konci: „Takhle to stačí, ale jestli potřebujete uvidět letadlo, postavte tam Spitfire.“ považuje porota za zbytečné a neprofesionální. Není možné hodnotit názor nepodpořený kvalitním návrhem. Práce je spíše velkým zklamáním.

40

Základní betonový blok je půdorysně profilován obrysem útočícího letadla, jeho zdvíhaný profil má evokovat pohyb. Horní plocha - silueta Spitfire, je leštěný kov, mající zrcadlit prostředí, bohužel je naklopena do křížovanky.

Blok je obklopen žulovou dlažbou. Nápis tvoří autentické písmo Spitfire. Plastika by měla zastupovat ideu odvahy, rizika. Ačkoliv je nosný profilovaný betonový blok uvažován jako zhmotnělý pohyb, působí staticky a těžkopádně, a celkově až polopaticky. Příliš velká otevřenost do rušné křížovanky se nejeví jako dobrý způsob vypořádání se s umístěním objektu do lokality. Patriotický přístup autora je sympatický.

41

Zajímavé zpracování obrysu letadla na obeliscích tvořících les a zároveň společný přelet. Návrh je kladně hodnocen, ale do očekávaného výsledku tento přístup nepřesvědčuje. Materiálové a technologické řešení je velice současné a mohlo by být přínosem. Zavádějící je umístění a práce s okolím.

42

Tato práce, na rozdíl od všech ostatních, žádné moto, či premisu neuvádí a jde rovnou k věci. Objekt je koncipován jako část kruhového oblouku, segment je vytažen do výšky 6-ti metrů. Stočený fragment kruhového oblouku je z oceli, zčásti je hmota vybrána tak, že tvoří subtilní siluetu československé vlajky. Fragment oblouku sleduje část kruhu, dlážděného leteckého výsostného znaku. Mimo rozpočet uvažuje autor o plaketě se jmény pilotů uprostřed znaku. Umístění objektu, nezůstává pozadu za celým výrazem objektu, s plochou se nijak nepáře, čelní pohled se pustil do konfrontace s křížovankou. Celkově návrh nepůsobí jako promyšlený a dobře zvládnutý úkol.

43

Návrh předkládá poměrně silné architektonické řešení s dobrou koncepcí. Autor se zde bohužel omezuje pouze na řešení své myšlenky a vůbec se nezabývá okolím, které by bylo nutné pro podpoření těchto řešení "vyčistit". Umístění bychom v tomto případě očekávali pietněji a více kryté v kontextu situace místa.

44

Velmi expresivní a na první pohled silný návrh je však velmi sražen svou nejasnou prezentací. Porota velmi tápe ve vyobrazeních a snaží se hledat souvislosti. Návrh má graficky velmi silná místa, ale i naprosto amatérská a nezvládnutá. Opět zde autor vůbec nepracuje s okolím a pracuje jakoby „na zelené louce“ bez souvislostí.

10

45

Postava Anděla, prolínaného atributy letounu. Prolínající se symboly, vztyčené z kříže navigačního leteckého znaku. Znak je tvořený řídkou dlažbou, prorostlou trávnikem. Autentické písmo, materiál ve variantě hliník/bronz, nechybí podsvětlení.

Z urbanistického hlediska je objekt vnímavě zapojen do širších vztahů, koriguje stávající výsadbu ve svůj prospěch, bez toho, že by došlo k porušení celku parkových úprav, a tím úspěšně pochybuje o jeho kvazi koncepční zásadě. Objekt anděla s prvkem letadla je organicky podivné, zůstalo stranou zájmu jak symbolistů, tak i stoupenců minimálního tvaru. Porta oceňuje model

46

Opět rastr vztyčených sloupů, nesoucích tentokrát *úplnou*. leteckou formaci. Přísně pravidelný tvar uspořádání prvků má být symbolem kázně, odvahy – formace má připomínat přehlídku. Duralové trubky nesou větrníky, kinetické objekty, vše je v pohybu. Autor se vyhrazuje od snahy zhmotnit trosku, vztyčenými prvky prostor vymezuje – má snahu vytvořit vzdušný chrám, kam by bylo možno vejít a uctít hrdiny. Součástí instalace jsou vlajky. V přímém rozporu se snahou vytvořit vzdušný chrám, objekt působí poněkud toporně a tvrdě. Klavné je umístění mimo blízký kvadrant křižovatky.

47

Vertikální prvek ve tvaru meče je osazen na uměle vytvořeném malém návrší. Meč symbolizující odvalu, má zde současně úkol zastoupit tvar trupu letadla, mířícího vzhůru. Meč-letadlo je vyzdobeno zlatým patinovanými. Osazení nemá vztah k místu, symbolika je koncipována poněkud nezrale a plošně. Celkově působí návrh velmi ostře, téměř nevhodně.

(48 VIZ VÝŠE FINÁLE)

49

Z jediného pilíře, ke své škodě, umístěným v ploše způsobem nejméně vhodným a toporným, vyrůstají jako na stvolech kytice, siluety letadel. Forma měla být dle autora hravým vyjádřením památníku. Objekt však působí spíše jako těžítka, ztracené v parku. Návrh nemá po obsahové ani po estetické stránce na to, aby konkuroval ostatním návrhům

50

V části parku je vztyčen rastr tyčí, nesoucích siluety letadel – jedna silueta je vychýlena. Kompozice zachycuje leteckou formaci v okamžiku „*Missing man in formation*“ - muže, který ve formaci chybí.... Velmi silný moment z života pilotů je ztvárněn elegantně a přesvědčivě. A i když se tento motiv v této soutěži objevil vícekrát, k neúspěchu této práce přispěla, spíše než klíšé, daná lokalita. Této subtilní, moderní, přitom i obsahově bohaté práci zde chybí prostor.

51

„*Quid si coelum ruat ? Co když se nebe zřítí?* „

Tuto poetickou ale i jiné otázky, zásadní širší souvislosti našich postojů i činů by měl objekt, pojatý ryze sochařsky, pokládat kolemjdoucím. Památník je robustní, působí nekompromisně, podobně jako idea, která ho předjímá. Naše odpověď nemůže být vyhýbavá. Betonové pilíře nesou kamenný blok. Není pochyb o tom, že současnost po nás stále požaduje myslet v duchu *Quid si coelum ruat ...*, výtvarná řeč tohoto návrhu není přitažlivá Porota oceňuje model .

(52 VIZ FINÁLE)

53

Úlohou křídla Hawker Hurricane, 1:1, kolmo vetknutého do dynamicky dlážděné plochy v trávníku je vyjádřit motto „Křidel, bojujících za svobodu“. Materiálem je umělý kámen, dokonale imitující přírodní leštěný. Realistické vyjádření pádu letadla reflektuje oběti pilotů. Použitý typ křídla sklídil výhrady, více používaný byl letoun Spitfire, ale vyjádření je srozumitelné, materiál tradiční. Umístění objektu až úzkostlivě dodržuje stísněné podmínky lokality, navíc drží se poblíž nároží, nevhodně blízko kvadrantu křižovatky. Přestože návrh působí vyváženě, je nostalgický, málo objevený

54

Poměrně monumentální sochařské dílo v nadživotní velikosti ztvárňující stojící siluetu, měnící se v padajícího (letícího) člověka je ideově dobře odůvodněné a respektuje zadání soutěže. Nicméně pro daný prostor (a danou dobu) se svým konzervativním pojetím hodí spíše do sakrálního prostředí než do dané lokality (nehledě na překročení nákladů cca o 1 mil, požadovaných v soutěžních podmínkách).

Pozn.:

Všechny soutěžní návrhy splnily dále kriteria „b)omplexnost a úplnost řešení“ a „c) kvalita materiálového a technologického řešení“. Až na dvě výjimky žádný návrh ve svých nákladech nepředpokládal překročení 1mil., Kč bez DPH.

Texty hodnotitelů seřadila seřadila hana urbancová

4.2.2013 19:37:15

odesláno mailem